

Calitatea energiei electrice trebuie urmărită în fiecare fază pe care o parcurge energia electrică: producere; transport; distribuție; consum și are 3 componente principale:

- a) calitatea tensiunii (compatibilitatea tensiunii, frecvenței, forma curbelor de tensiune și de curent electric, nesimetria tensiunilor și curenților trifazați, supratensiuni);
- b) calitatea alimentării (întreruperi scurte și goluri de tensiune);
- c) calitatea contractuală (furnizor – utilizator).

Calitatea energiei electrice condiționează funcționarea tuturor receptoarelor la parametrii nominali, abaterile în afara unor limite prestabilite conducând la imposibilitatea funcționării, daune și/sau deteriorarea acestora. În sistemul de transport al energiei electrice, care cuprinde linii electrice (de regulă aeriene) și stații de transformare de sistem în mod obișnuit funcționează în complex cu asigurarea rezervei, în cazul apariției unor incidente. Rețeaua electrică are o structură fixă constând din diferite niveluri de tensiune; nivelurile mai înalte sunt destinate transportului pe când cele mai joase sunt utilizate pentru acțiuni de distribuție.

Din punctul de vedere al calității energiei livrate consumatorilor, rețeaua de transport este o sursă de goluri și întreruperi de tensiune, a căror durată este determinată de reglajul protecției prin relee (în cazul golurilor și întreruperilor de tensiune de scurtă durată) și de tipul de defect (în cazul întreruperilor definitive). În numeroase cazuri practice, consumatorii sunt ei înșiși surse de emisii perturbatoare.

Analiza problemelor privind alimentarea cu energie electrică a consumatorilor pune în evidență două aspecte distincte privind calitatea, aspecte care trebuie urmărite la furnizarea energiei electrice:

- a) calitatea energiei electrice, cu referire la parametrii tehnici ai produsului (amplitudinea tensiunii, frecvența, conținut armonic, simetria sistemelor trifazate);
- b) calitatea serviciului, cu referire la continuitatea în alimentare (întreruperi de scurtă și de lungă durată, siguranța în alimentare).

Calitatea energiei electrice depinde nu numai de furnizor, ci și de toți consumatorii racordați în aceeași rețea de alimentare, care pot determina influențe perturbatorii în rețeaua furnizorului, care să afecteze funcționarea altor consumatori, racordați la aceeași rețea. În consecință, consumatorii, care contribuie la alterarea calității energiei electrice peste valorile admise, trebuie să adopte măsuri pentru încadrarea perturbațiilor produse în limitele alocate sau să accepte posibilitatea deconectării sale.

Consumatorii finali în calitate de beneficiari ai serviciului universal au următoarele drepturi:

- 1) de a fi aprovizionați cu energie electrică de către furnizorul serviciului universal la parametrii de calitate stabiliți, la prețuri reglementate, transparente, nediscriminatorii și ușor de comparat.
- 2) să încheie contract de furnizare a energiei electrice cu orice furnizor, la alegere;
- 3) să schimbe furnizorul în termenii și condițiile prevăzute de Legea cu privire la energia electrică și Regulamentul privind procedura de schimbare a furnizorului;
- 4) la prezentarea de către furnizor a informațiilor privind istoricul de consum, privind plățile și penalitățile calculate și achitate;
- 5) să solicite și să obțină repararea prejudiciilor cauzate ca urmare a neîndeplinirii condițiilor contractuale, nerespectării parametrilor și indicatorilor de calitate la furnizarea energiei electrice sau în cazul încălcării de către furnizor, de către operatorul de sistem a contractului încheiat;
- 6) la sistarea furnizării energiei electrice pentru o perioadă de timp determinată, dar nu mai mică de o lună;
- 7) la modificarea, revocarea sau rezoluțiunea contractului de furnizare a energiei electrice;
- 8) să verifice respectarea de către furnizor a prevederilor contractului de furnizare a energiei electrice;
- 9) la solicitare să aibă acces la echipamentul de măsurare în cazul în care acesta este instalat pe proprietatea operatorului de sistem;
- 10) să fie prezent la citirea indicațiilor, la controlul, la verificarea și la efectuarea expertizei extrajudiciare a echipamentului de măsurare;
- 11) să aibă acces la serviciul telefonic 24 din 24 ore al operatorului de la rețeaua electrică a căruia este racordată instalația de utilizare, la serviciul telefonic al furnizorului, numerele de telefoane ale cărora se indică în mod obligatoriu în factură;
- 12) să primească, la cerere, informații privind prețurile și tarifele în vigoare;
- 13) să primească răspuns la petițiile adresate în modul și în termenele stabilite de lege;

14) în cazul consumatorilor noncasnici care nu pot să își aleagă furnizorul cu care să semneze contract de furnizare la prețuri negociate, să solicite semnarea contractelor de furnizare a energiei electrice cu furnizorii serviciului universal, până la retragerea acestui drept prin Hotărâre de Guvern.

15) în cazul perturbărilor tehnice sau de altă natură în furnizarea energiei electrice care nu sunt cauzate de instalațiile sale, consumatorul final este în drept să solicite eliminarea acestor perturbări în cel mai mic termen posibil;

16) alte drepturi prevăzute de Legea cu privire la energia electrică, Regulamentul privind racordarea și Regulamentul privind furnizarea energiei electrice.

* Consumatorii finali în calitate de beneficiari ai serviciului de ultima opțiune au următoarele drepturi:

1) să fie aprovizionați cu energie electrică, pentru o perioadă de 90 zile, de către furnizorul căruia i-a fost impusă obligația de serviciu public de a asigura furnizarea de ultimă opțiune.

2) să încheie contract de furnizare a energiei electrice cu orice furnizor, la alegere;

3) să schimbe furnizorul în termenii și condițiile prevăzute de Legea cu privire la energia electrică și Regulamentul privind procedura de schimbare a furnizorului;

4) la prezentarea de către furnizor a informațiilor privind istoricul de consum, privind plățile și penalitățile calculate și achitate;

5) să solicite și să obțină repararea prejudiciilor cauzate ca urmare a neîndeplinirii condițiilor contractuale, nerespectării parametrilor și indicatorilor de calitate la furnizarea energiei electrice sau în cazul încălcării de către furnizor, de către operatorul de sistem a contractului încheiat;

6) revocarea sau rezoluțiunea contractului de furnizare a energiei electrice;

5) să verifice respectarea de către furnizor a prevederilor contractului de furnizare a energiei electrice;

7) la solicitare să aibă acces la echipamentul de măsurare în cazul în care acesta este instalat pe proprietatea operatorului de sistem;

8) să fie prezent la citirea indicațiilor, la controlul, la verificarea și la efectuarea expertizei extrajudiciare a echipamentului de măsurare;

9) să aibă acces la serviciul telefonic 24 din 24 ore al operatorului de la rețeaua electrică a căruia este racordată instalația de utilizare, la serviciul telefonic al furnizorului, numerele de telefoane ale cărora se indică în mod obligatoriu în factură;

10) să primească răspuns la petițiile adresate în modul și în termenele stabilite de lege;

11) în cazul perturbărilor tehnice sau de altă natură în furnizarea energiei electrice care nu sunt cauzate de instalațiile sale, consumatorul final este în drept să solicite eliminarea acestor perturbări în cel mai mic termen posibil;

12) alte drepturi prevăzute de Legea cu privire la energia electrică, Regulamentul privind racordarea și Regulamentul privind furnizarea energiei electrice.